

Sygn. akt IC 1326/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lutego 2022 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia SO Dorota Krawczyk
Protokolant	Anna Frankowska

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2022 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z powództwa A. S. (1)

przeciwko (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. na rzecz powódki A. S. (1) kwotę 116.253,45zł (słownie: sto szesnaście tysięcy dwieście pięćdziesiąt trzy złote 45/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 23.12.2019 roku do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. na rzecz powódki A. S. (1) kwotę 11.230,00zł (jedenaście tysięcy dwieście trzydzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia SO Dorota Krawczyk

Sygn. akt IC 1326/19

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 7 października 2019 roku skierowanym przeciwko (...) sp. z o.o. w C. pełnomocnik powódki A. S. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 116.253,45 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 4-7).

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik pozwanego P. P. z.o.o. w C. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Strona pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia powódki, które w jej ocenie stało się wymagalne w dniu 19 stycznia 2017 roku tj. w dniu następnym po odbiorze dzieła, które miało miejsce w dniu 18 stycznia 2017 roku, a zatem jego przedawnienie nastąpiło z upływem dwóch lat od dnia oddania dzieła tj. 19 stycznia 2019 roku i w związku z czym uchylił się od spełnienia świadczenia w całości (66-73).

Pismem z dnia 12 lutego 2020 roku pełnomocnik powódki ustosunkowując się do treści podniesionych przez stronę pozwaną zarzutów podtrzymał swoje stanowisko, kwestionując wszystkie twierdzenia i zarzuty zawarte w odpowiedzi na pozew (k. 264-266).

Pełnomocnik powoda popierał powództwo.

Pełnomocnik pozwanego wnosił o oddalenie powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka A. S. (1) wraz z mężem na stałe mieszkają w S.. W 2014 roku powódka wraz z mężem podjęli decyzję budowy gospodarstwa ekologicznego. Powódka miała już w domu pompę ciepła i zamierzała nadal podążać w kierunku odnawialnych źródeł energii. W tym celu powódka w 2014 roku zwróciła się do przeciwko (...) sp. z o.o. w C. o zaprojektowanie i wykonanie kompletnego systemu fotowoltaicznego i turbiny wiatrowej, która miała zostać zlokalizowana na nieruchomości powódki tj. w miejscowości Huta (...) gm. K..

/ okoliczności niesporne/

Na miejsce docelowe przyjechało dwóch przedstawicieli firmy pozwanego M. T. i P. K., którzy po obejrzeniu terenu podjęli się realizacji zadania. Z uwagi to, że powódka wraz z mężem większą część roku przebywali w S., przedstawiciele firmy wzięli na siebie wszystkie kwestie urzędowe. Zgodnie z oczekiwaniami powódki instalacja miała być instalacją bezobsługową. Strony kontaktowały się ze sobą głównie mailowo oraz telefonicznie.

(dowód: zeznania powódki A. S. (1) k. 332 verte333 verte minuty 00.09.40-00.47.44)

W dniu 25 marca 2015 roku strony zawarły umowę o nr (...)2015 na zaprojektowanie i wykonanie kompletnego systemu fotowoltaicznego i turbiny wiatrowej A., na nieruchomości wskazanej przez powódkę.

Zgodnie z umową wykonawca pozwany firma (...) Sp. z.o.o. w C. zobowiązała się do wykonania kompletnego systemu fotowoltaicznego o mocy 5,25kWp i turbiny wiatrowej A. 4,5kW, o konfiguracji zgodnej z ofertą nr 07/05/2015 z dnia 28-05-2015r., stanowiącą załącznik do tej umowy, na obiekcie zlokalizowanym w Huta (...), (...)-(...) K., nr geod. 171/1.

Jednocześnie pozwany zobowiązał się do dokonania zgłoszenia instalacji do właściwego zakładu energetycznego w terminie od 4 stycznia 2016r. do 11 stycznia 2016r. Wykonawca oświadczył, że posiada wiedzę niezbędną w zakresie przedmiotu umowy, a powódka oświadczyła, iż posiada prawo do dysponowania nieruchomością lub jej częścią na której będzie realizowany przedmiot niniejszej umowy. Strony w umowie uzgodniły harmonogram prac. Termin rozpoczęcia prac miał nastąpić nie później niż 31.08.2015 roku, a termin zakończenia prac nie później niż 11.01 2016r. Jednocześnie strony wyraziły zgodę na określenie w późniejszym czasie dokładnego i dogodnego dla obu stron terminu rozpoczęcia i zakończenia prac, przy czym informacja o tym terminie musiała być przekazana w formie pisemnej przy pomocy poczty tradycyjnej lub poczty elektronicznej na nie mniej niż 15 dni roboczych przed dniem rozpoczęcia prac. Strony uzgodniły kwestie dotyczące wynagrodzenia, które ustalono na kwotę 118.289,00 zł netto + 23% VAT tj. razem **145.495,47 zł** brutto, dokonane przelewem na rachunek bankowy.

Strony ustaliły następujący harmonogram płatności:

- a) 20% kwoty wynagrodzenia Wykonawcy płatne w terminie do 14 dni po
- b) 40% kwoty wynagrodzenia Wykonawcy płatne w terminie do 14 dni po dostarczeniu do Zamawiającego i wykonaniu montażu kluczowych komponentów instalacji fotowoltaicznej, potwierdzonych podpisanym przez Zamawiającego protokołem odbioru częściowego instalacji fotowoltaicznej.
- c) 20% kwoty wynagrodzenia Wykonawcy płatne w terminie do 14 dni po dostarczeniu do Zamawiającego i wykonaniu montażu kluczowych komponentów turbiny wiatrowej, potwierdzonych podpisanym przez Zamawiającego protokołem odbioru częściowego turbiny wiatrowej.
- d) 20% kwoty wynagrodzenia Wykonawcy płatne w terminie do 14 dni po wykonaniu przedmiotu umowy tj. po wykonaniu prac instalacyjnych, uruchomieniu instalacji fotowoltaicznej oraz turbiny wiatrowej i podłączeniu ich do

istniejącej sieci energetycznej, potwierdzonym podpisanym przez Zamawiającego protokołem odbioru końcowego instalacji fotowoltaicznej i turbiny wiatrowej.

4. W przypadku zwłoki w zapłacie częściowego wynagrodzenia o którym mowa w punkcie par. 3 pkt 3 umowy, harmonogram realizacji prac wydłuża się o ilość dni zwłoki w zapłacie.

Zgodnie z pkt 5 par 3. Umowy Jeśli Zamawiający po podpisaniu umowy unieważni zamówienie, lub jego część z przyczyny innej niż wada materiału Wykonawcy lub z przyczyn za które Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności, Wykonawca jest uprawniony do żądania zapłaty za rzeczywiście poniesione i niedające się odzyskać koszty związane z uruchomieniem zlecenia. Kwoty te nie mogą przekroczyć wartości zamówienia ani zawierać rekompensaty za straty przyszłych przewidywanych zysków.

Zgodnie z pkt 6 par 3. Umowy W przypadku opóźnienia w wykonaniu przedmiotu umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, lub w przypadku opóźnienia w usunięciu przez Wykonawcę nieprawidłowości stwierdzonych podczas odbioru końcowego, Zamawiającemu przysługuje prawo do obniżenia wynagrodzenia Wykonawcy o 0,2 % za każdy dzień zwłoki.

Co do gwarancji i serwisowania strony ustaliły, że:

1. Wykonawca działając w imieniu producenta urządzeń, udziela gwarancji właściwego działania całej instalacji jak i samych urządzeń na okres zgodny z gwarancją producenta urządzeń. Warunki gwarancji określone są w karcie gwarancyjnej, która przekazana zostanie w dniu odbioru końcowego, na podstawie podpisania odbioru końcowego

2. Wykonawca gwarantuje, że komponenty instalacji dostarczone zgodnie z niniejszą umową są wolne od wad materiałowych, montażowych i prawnych.

3. W przypadku defektu spowodowanego złym wykonawstwem instalacji w czasie trwania gwarancji Wykonawca jest zobowiązany do rozpoczęcia niezbędnych napraw w jak najkrótszym czasie, ale nie dłuższym niż 2 dni robocze od daty otrzymania pisemnego powiadomienia przez Zamawiającego. W przypadku defektu spowodowanego zamontowaniem wadliwego komponentu lub podzespołu w czasie trwania gwarancji Wykonawca jest zobowiązany do rozpoczęcia niezbędnych napraw w jak najkrótszym czasie, przy czym czas reakcji Wykonawcy może ulec wydłużeniu o czas niezbędny do sprowadzenia od producenta niezbędnych elementów zamiennych lub podzespołów. Wykonawca jest zobowiązany do zakończenia napraw w ciągu 10 dni roboczych od dnia przystąpienia do naprawy. O każdym uszkodzeniu lub defekcie w budowie instalacji lub jej funkcjonowaniu Zamawiający lub jego pracownik jest zobowiązany poinformować Wykonawcę w formie pisemnej lub poprzez wiadomość email w terminie do 2 dni roboczych licząc od dnia zauważenia defektu lub usterki.

4. Wszelkie koszty napraw gwarancyjnych, łącznie z kosztami transportu oraz pobytu pracowników Wykonawcy ponosi Wykonawca. Powyższe nie obowiązuje, jeżeli usterka powstała z tytułu niewłaściwej eksploatacji urządzeń i systemu przez Zamawiającego.

5. W czasie trwania gwarancji, po wystąpieniu trzech usterek tego samego typu, Wykonawca jest zobowiązany do wprowadzenia zmian lub zabezpieczeń, które wyeliminują ich powstawanie w przyszłości lub wymienić urządzenie na nowe w pełni sprawne.

6. Wykonawca nie ponosi żadnej odpowiedzialności za defekty urządzeń systemu fotowoltaicznego i turbiny wiatrowej spowodowane złą obsługą i eksploatacją przez Zamawiającego. Za złą obsługę rozumie się użytkowanie urządzeń w sposób niezgodny instrukcją obsługi producenta i zaleceniami Wykonawcy.

Co do odbioru końcowego strony uzgodniły, że po dostawie, montażu i uruchomieniu systemu fotowoltaicznego i turbiny wiatrowej przez Wykonawcę, na miejscu instalacji zostanie przeprowadzony odbiór końcowy z następującym zakresem:

- sprawdzenie kompletności dostawy na zgodność z umową,
 - sprawdzenie dokumentów, zaświadczeń i deklaracji zgodności - szkolenie w zakresie obsługi,
 - przeprowadzenie prób polegających na sprawdzeniu osiąganych parametrów urządzenia, regulacji parametrów, rejestracji danych, itp.
2. Po pozytywnym zakończeniu odbioru zostanie sporządzony protokół odbioru końcowego podpisany przez obie strony.
 3. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działaniu instalacji, Wykonawca zobowiązany jest do ich usunięcia w terminie do 5 dni roboczych.
 4. Koszty pobytu przedstawicieli Wykonawcy podczas uruchomienia i odbioru końcowego ponosić miał Wykonawca. Jeżeli pobyt ten wydłuży się z winy Zamawiającego, pokryje on wszystkie koszty z tym związane, jak również pokryje koszty ewentualnego ponownego uruchomienia i prób.

Zamawiający i Wykonawca zobowiązali się do wzajemnie poufności tj. do nieujawniania przez okres 2 lat od dnia podpisania niniejszej umowy innym podmiotom informacji technicznych i innych, stanowiących tajemnice przedsiębiorstwa w tym m.in. projektów, itp., pozyskanych przez obie strony w związku z realizacją przedmiotu umowy.

Umowa regulowała również kwestie tzw. siły wyższej jak : wojna, stan wyjątkowy, klęski żywiołowe, strajki legalne i nielegalne itp., których wystąpienie pozwalało, aby czas dostawy oraz reakcji serwisowej mógł zostać wydłużony.

W postanowieniach końcowych strony uzgodniły, że wszystkie zmiany wymagają formy pisemnej, pod rygorem nieważności, a w sprawach nieuregulowanych niniejszą umową, mają zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego.

Aneks nr (...) z 24.09.2015 roku strony zmieniły harmonogram płatności i ustaliły, że termin zakończenia prac nastąpi w ciągu 6 tygodni po uzyskaniu przez zamawiającego prawomocnego pozwolenia na budowę turbiny wiatrowej.

Aneks nr (...) z 05.01.2016 roku pozwany zobowiązał się do wykonania kompletnego systemu fotowoltaicznego o mocy 5,25kWp i turbiny wiatrowej A. 4,5kW, o konfiguracji zgodnej z ofertą nr 07/05/2015 z dnia 28-05-2015r., stanowiącą załącznik do tej umowy, zmodyfikowanej poprzez zastosowanie maszty **o wysokości 18 metrów**, na obiekcie zlokalizowanym w Huta (...), (...)-(...) K., nr geod. (...) i ustaliły cenę na kwotę 124.739,00zł netto + 23% VAT tj. razem **153.428,97zł brutto**.

(dowód: umowa wykonania instalacji fotowoltaicznej i turbiny wiatrowej k.14-17 wraz z aneksami k.18-19 i 20-21, zeznania powódki A. S. (1) k. 332 verte 333 verte minuty 00.09.40-00.47.44, zeznania pozwanego M. T. k. 439-441 00.03.44-01.03.57 i 473-475 00.01.43-00.57.55)

W umowie strony nie dopuściły możliwości wykonania obiektu budowlanego przez podwykonawcę.

Pozwany nie poinformował powódki, iż prace zostaną zlecone podwykonawcy.

Wynagrodzenie zostało zapłacone.

(dowód: umowa wykonania instalacji fotowoltaicznej i turbiny wiatrowej k.14-17 wraz z aneksami k.18-19 i 20-21, zeznania powódki A. S. (1) k. 332 verte 333 verte minuty 00.09.40-00.47.44)

W listopadzie 2015 roku pozwany P. P. spółka z.o.o zwrócił się do firmy maszty.net J. K. (1) o przesłanie oferty handlowej na zakup wieży kratownicowej, wolnostojącej wg specyfikacji w załączniku w dwóch wariantach: 12 m i

18m, wykonania fundamentu pod maszt wraz z wszystkimi niezbędnymi uzgodnieniami (pozwoleniem na budowę), przeprowadzenia prac geologicznych, zakup masztu

Od listopada 2015 roku pozwany z firmą działającą pod domeną maszty.net J. K. (1) pozostawali w stałym kontakcie, współpracowali ze sobą, wymieniali się mailami. Ostatecznie pozwany zlecił firmie (...)net wykonanie dzieła polegającego na zakupie masztu (wieży kratownicowej) i jego zamontowania służącego do montażu turbiny wiatrowej.

Panele fotowoltaiczne zostały wykonane przez pozwanego.

Firma maszt.net zobowiązał się wobec pozwanego wykonać kompletny system fotowoltaiczny o mocy 5,25 kWp i turbinę wiatrową A. 4,5 kW o konfiguracji zgodnej z ofertą z dnia 28 maja 2015 roku nr 07/05/2015 stanowiącą załącznik do zawartej między stronami umowy.

Firma maszty.net jako **podwykonawca wykonał na zlecenie pozwanego** projekt budowlany, który pozwany przyjął bez zastrzeżeń i to na jego podstawie wystąpiono o udzielenie pozwolenia na budowę.

W dniu 18.11.2015 roku została wydana decyzja administracyjna nr (...) roku o warunkach zabudowy zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym (k.111-117).

Projekt budowlany na zlecenie podwykonawcy pozwanego sporządziła L. O. (1) (k. 193-205).

Decyzją z dnia 30.08.2016 roku Starosty (...) zatwierdzono projekt budowlany i udzielono pozwolenia na budowę elektrowni wiatrowej (k. 174-175).

Po uzyskaniu pozwolenia budowlanego firma (...)net przystąpiła do prac budowlanych tj. wykop fundamentów pod maszt, a następnie jego zamontowanie w dniach 16-17 stycznia 2017 roku.

Turbina jest od producenta niemieckiego. „Nie ma urządzenia zintegrowanego z turbiną, które by pokazywało siłę wiatru. Trzeba obserwować przez okno i słuchać komunikatów.” Obecnie turbina uszkodzona jest w wyniku upadku. Już w czasie montażu zastrzeżenia co do zbyt cienkiej średnicy końcówki masztu składał P. K..

W chwili montażu pozwani wiedzieli, że powódka z mężem mieszka i pracuje zagranicą.

Panele fotowoltaiczne wykonała firma pozwanego a maszt firma (...)net.

Koszt masztu i turbiny wynosił 116.254zł.

Przed zleceniem powódki pozwany nie wykonał żadnej elektrowni wiatrowej.

/dowód: zeznania pozwanego M. T. k. 439-441 00.03.44-01.03.57 i 473-475 00.01.43-00.57.55, korespondencja mailowa pomiędzy pozwanym a firmą maszty.net k. 93, 98-99, 103-107, oferta handlowa i szkice k. 100-102, decyzja o warunkach zabudowy k. 111-117, wypis z rejestru gruntów k. 118, korespondencja mailowa k.119-120 122-123,125-126, 128-129, 131-138, 140, 144, 146, 152-156, 165-166, 181-182,186 , 206-209, oferta handlowa maszty.net k. 102, 121, 124, 127, 130,157, 159-160, 17, 176, 178, 179 dokumentacja przesłana wykonawcy przez pozwanego tj. opinia geotechniczna k. 108-110, decyzja o warunkach zabudowy k. 111-117, wypis z rejestru gruntów k. 118, rachunki k. 139,143, 177,18, 184, potwierdzenie wykonania przelewu k. 158 i 185 projekt budowlany k. 161-164, postanowienie Starosty (...) z dnia 23 maja 2016 roku k. 171-172, decyzja zatwierdzająca projekt budowlany i pozwolenie na budowę k. 174-175, obliczenia statyczno- wytrzymałościowe k. 189-191, projekt budowlany k. 193-205/

Firma (...) nie miała pracowników, którzy mogliby montować maszt. Zleciła wykonanie i zaprojektowanie masztu pod konkretną turbinę, zlecenie obejmowało montaż na maszcie 18 metrów. Już w trakcie odbioru P. K. mówił, że pewne elementy zrobiłby grubsze. **Turbina była wyposażona w automatyczne zabezpieczenia.** Firma pozwanego

zamontowała wyłącznik do ewentualnego ręcznego wyłączania turbiny. O tym, że warunki są ekstremalne widać po turbinie, która się odchyła.

(dowód: zeznania P. K. k. 474-475)

K. D. (1) pomagał przy montażu turbiny. Nie miał przydzielonych zadań do wykonania. Nie pamięta istotnych faktów w sprawie.

(dowód: zeznania świadka K. D. (1) k. 497, k. 573)

W dniach 16 i 17 stycznia 2017 roku podwykonawca pozwanego firma maszty.net dostarczył i zamontował wykonaną konstrukcję w miejscu wskazanym przez pozwanego.

Po zakończeniu robót pozwany sporządził protokół końcowy, w którym wskazał, że dokonano sprawdzenia instalacji pod względem zgodności z ustaleniami. Protokół końcowy wykonania robót stanowił, że roboty instalacyjne wykonywane były w okresie od 21.09.2015r. do 24.09.2015r. oraz od 16.01.2017 r. do 18.01.2017 r. Termin zakończenia robót instalacyjnych zgodnie z umową został dotrzymany. Wykonawca przekazuje zamawiającemu zgodnie z umową dokumentację powykonawczą, a zamawiający stwierdza kompletność dokumentacji powykonawczej. Podczas sprawdzenia dostarczonych i zamontowanych elementów nie stwierdzono braków i niezgodności z umową. Podczas przeglądu wykonanych robót instalacyjnych nie stwierdzono usterek.

W związku ze stwierdzeniem, że roboty instalacyjne zostały zakończone, dokumentacja powykonawcza została przekazana, nie stwierdzono usterek, wad i braków w zakresie dostarczonych elementów oraz wykonanych robót instalacyjnych, zamawiający z dniem sporządzenia niniejszego protokołu dokonuje ostatecznego odbioru robót instalacyjnych.

Powódka nie była obecna przy odbiorze instalacji, w jej imieniu mąż odbierał instalację. Protokół końcowy odbioru robót instalacyjnych był przysłany powódce na adres zagranicą i po podpisaniu go odesłała.

/dowód: zeznania powódki A. S. (1) k. 332 verte- 333 verte minuty 00.09.40-00.47.44, zeznania pozwanego M. T. k. 439-441 00.03.44-01.03.57 i 473-475 minuty 00.01.43-00.57.55, zeznania świadków B. S. -k. 354-357 minuty i - k. 358-360 verte, oraz -k. 521-523 minuty 01.22.33-01.38.47, Z. S. k. 523-524 minuty 01.38.47-02.00.23, protokół końcowy odbioru robót instalacyjnych k. 22-23/

Powódce nie została przekazana instrukcja obsługi .

/dowód: zeznania powódki A. S. (1) k. 332 verte- 333 verte minuty 00.09.40-00.47.44, zeznania świadków B. S. -k. 354-357 minuty i k. 358-360 verte, oraz k. 521-523 minuty 01.22.33-01.38.47, Z. S. k. 523-524 minuty 01.38.47-02.00.23/

Do odpowiedzi na pozew pozwany załączył instrukcję obsługi w języku angielskim.

(okoliczność niesporna k. 230-245)

Pozwany nie poinformował powódki o konieczności ręcznego sterowania wiatrakiem. Zgodnie z założeniem i oczekiwaniem powódki jak również z zawartej między stronami umowy nie wynikało, aby instalacja wymagała sterowania ręcznego. /dowód: zeznania powódki A. S. (1) k. 332 verte- 333 verte minuty 00.09.40-00.47.44, /

W dniu zdarzenia tj. 5 października 2017 roku Polska dostała się pod wpływ aktywnego niżu z układem frontów atmosferycznych, który szybko znad Morza P. przemieszczał się przez Północ Niemcy i późnym popołudniem dotarł nad N., a następnie ośrodek niżowy przesunął się przez północna W. nad K.. Zachmurzenie było całkowite i duże. Prawie w całym kraju wystąpiły jednostajne opady deszczu , po południu i wieczorem od południowo-zachodu przechodzące w opady przelotne. W rejonie Huty (...) wiatr był umiarkowany i dość silny (6-10 m/s) wieczorem miejscami silny i bardzo silny (11 -15 m/s), porwisty, południowo zachodni, skręcający na północno-

zachodni .Występowały silne, lokalne i gwałtowne wichury. Największe porywy wiatru w tym rejonie, w godzinach wieczornych wynosiły 27,0 m/s (97 km/h) Lokalne porywy wiatru przekraczały 30 km/s (108 km/h). W nocy z 5/6 października 2017 roku przez Polskę z zachodu na wschód szybko przemieszczał się wraz z układem frontów atmosferycznych niewielki, ale bardzo aktywny niż, którego centrum wieczorem znajdowało się nad K. , o północy nad mazurami, a rano już nad Białorusią. Z zachodu zaczęło napływać chłodniejsze powietrze polarno-morskie , zachmurzenie było duże z większymi przejaśnieniami . W rejonie miejscowości Huta (...) wiatr był umiarkowany i dość silny (6-10 m/s), przejściowo bardzo silny, porwisty, północno-zachodni. Największe porywy wiatru w tym rejonie , w godzinach późno-wieczornych (21.00-00.00) wynosiły 29m/s(104 km/h).Lokalne porywy wiatru przekraczały 32 m/s(115 km/h). /dowód: ekspertyza dotycząca prędkości wiatru w dniach od 1-6 października 2017 roku załączona do sprawy SO w Katowicach XIV GC 387/18 k. 76-77 na potrzeby postępowania przed Sądem Okręgowym w Katowicach XIV Wydział Gospodarczym, wydruk strony z facebook- prognoza pogody dla miasta B. k. 604-620, ekspertyza k. 394-395/

W dniu 5 października 2017 roku wykonana na rzecz powódki instalacja turbiny wiatrowej spadła z masztu i rozbiła się.

(okoliczność niesporna)

W dniu 5.10.2017 roku był jakiś wiatr, nikomu nic się w sąsiedztwie nie stało, nie pozrywało dachów, tylko u powódki zламаł się wiatrak, skrzydła były złamane, maszt był ułamany.

Powódka poinformowała o tym natychmiast pozwanego.

W dniu 6 października 2017 roku sporządzony został protokół reklamacyjny wykonania przedmiotowej instalacji fotowoltaicznej i turbiny u A. S. (1) zam. Huta (...), (...)-(...) K.. W czasie dokonywania oględzin na miejscu zdarzenia powódka nie była obecna.

Komisja w składzie (...) stwierdziła: „ W dniu 05.10.2017 roku wykonana przez wykonawcę instalacja – turbina wiatrowa, spadła z masztu z wysokości 18 metrów i rozbiła się.

Załącznik: zdjęcie z oględzin.

Pismem z dnia 18.01.2018 roku strona pozwana poinformowała powódkę, że zawiadomiła o uszkodzeniu masztu i turbiny firmę, której zlecieli zaprojektowanie i wykonanie masztu oraz żądaniem naprawy i w dniu 20.10.2017 roku otrzymali odpowiedź odmowną. W związku z czym pozwany zwrócił się do niezależnego biura projektowego o przeprowadzenie analizy wytrzymałościowej uszkodzonego masztu.

W dniu 27.11.2017 roku otrzymali ostateczne dokonał obliczenia (uwzględniające aluminium jako materiał wykonania masztu), z których wynikało, że maszt został źle zaprojektowany.

Strona pozwana powiedziała, że będzie pozywać do odpowiedzialności podwykonawców masztu, zapytała czy my się na to godzimy i czego my chcemy odbudowy czy zwrotu pieniędzy. Powódka zażądała zwrotu pieniędzy. To był pierwszy jesienny wiatr i tak się stało, więc już nie chciała się denerwować.

Z uwagi na brak ugodowego załatwienia sprawy pozwany skierował do podwykonawców zawezwanie do próby ugodowej. Do pisma pozwany załączył kserokopię zawezwania do próby ugodowej z potwierdzeniem nadania do Sądu Rejonowego.

P. K. i M. T. przyjechali do domu do powódki i mówili, że oni pójdą do Sądu w Katowicach. Powódka zdecydowała, że poczeka na wynik tej sprawy z podwykonawcami. Było sporządzone Oświadczenie, które obejmowało, że nie będzie maszt odbudowywany, tylko pozwani zwrócą powódcie pieniądze jak wygrają sprawę z podwykonawcą. A jak nie wygrają to nic nie mówili. Pozwany nic nie mówił, że to wina powódki, dlatego że źle był wiatrak obsługiwaliśmy, od razu mówili, że źle zrobiony został maszt i było źle zamontowanie tego urządzenia. Wcześniej pozwany nic nie mówił,

że strona powodowa powinna to w jakiś sposób nadzorować, bowiem urządzenie miało być bezobsługowe. Nie było wiatromierza. Powódka w ogóle nie miała chodzić do wiatraka.

W dniu 18 lipca 2018 roku strona pozwana, reprezentowana przez P. K. i M. T. złożyła oświadczenie stronie powodowej, które to oświadczenie strona powodowa przyjęła do wiadomości, iż podejmą bez zbędnej zwłoki wszelkie przewidziane prawem działania zmierzające do zadośćuczynienia na rzecz Inwestorów tj. A. i B. S. w związku z poniesioną przez nich stratą powstałą w skutek uszkodzenia masztu pod turbiną wiatrową co doprowadziło do uszkodzenia turbiny wiatrowej. Z uwagi na fakt, iż nie doszło do ugody z podwykonawcami pozwany zdecydował się wystąpić do Sądu z żądaniem zasądzenia solidarnie od podwykonawców kwoty 116.253,45zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od pozwanych J. K. (2) i J. K. (1) od 21.04.2018 roku do dnia zapłaty i od pozwanej L. O. (2), która sporządziła projekt budowlany od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Jednocześnie strona pozwana zobowiązała się w tym piśmie zatytułowanym oświadczenie po zakończeniu procesu z podwykonawcami do przekazania stronie powodowej wszelkich kwot otrzymanych od podwykonawców i projektantki w następstwie zapadłego wyroku.

(dowód: zeznania powódki A. S. (1) -k. 332 verte333 verte minuty 00.09.40-00.47.44, protokół reklamacji k. 24, zdjęcia z oględzin, k. 25 dokumentacja fotograficzna k. 210-218, pismo pozwanego z dnia 18 stycznia 2018 roku k. 26, zawiązanie do próby ugodowej z dnia 16 stycznia 2018 roku k. 27-30 wraz z potwierdzeniem nadania k. 31, oświadczenie strony pozwanej k. 32, kserokopia pozwu o zapłatę skierowanego do SR Wydziału Gospodarczego o zapłatę k. 33-42)

Pismem z dnia **19 czerwca 2019 roku** powódka A. S. (1) wezwała pozwanego do zapłaty na jej rzecz kwoty 145.495,47 zł ewentualnie o wskazanie ubezpieczyciela OC w związku z prowadzoną przez pozwanego działalnością gospodarczą. Wezwanie zostało wysłane stronie pozwanej listem poleconym w dniu 19.06.2019 roku.

W odpowiedzi na powyższe wezwanie pozwany (...) sp. z o.o. w C. pismem z dnia **07.08.2019 roku** odmówiła zapłaty na rzecz powódki wskazanej kwoty. Pozwany w piśmie tym po raz pierwszy podniósł, że turbina powinna być wyłączana w czasie silniejszego wiatru, a nie zastosowanie się powódki do tego zalecenia mogło się przyczynić do zaistnienia szkody. Pozwany nie jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną wskutek siły wyższej (wiatr o cechach huraganu), ani za brak staranności strony powodowej w eksploatacji niezgodnie z zaleceniami producenta nakazującymi wyłączenie turbiny w określonych wyżej warunkach atmosferycznych. Wykonawca- pozwany nie był w tamtym czasie ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe wskutek jego działalności gospodarczej.

W odpowiedzi na powyższe pismo pełn. powódki skierował do pozwanego pismo wskazując, iż wskazane rzekome przyczyny zniszczenia turbiny tj. wiatr i zaniedbania powódki są nieprawdziwe, co wprost wynika z pozwu z dnia 26.03.2018 roku wniesionego przez pozwanego przeciwko podwykonawcy i projektantowi, w którym pozwany wskazał jako podstawę faktyczną żądania pozwu i przyczynę zniszczenia turbiny niewłaściwe zaprojektowanie masztu turbiny i wady wykonawstwa masztu.

Pismem z dnia 16.08.2019 roku pozwany zwrócił się do powoda z wnioskiem o wskazanie podstawy żądania kwoty 145.495,47zł, bowiem przedmiotem umowy były dwie oddzielne instalacje i koszt tych dwóch instalacji łącznie wyniósł 145.495,47zł.

A według pozwanego i obliczeń pozwanego koszt instalacji turbiny wiatrowej A. 4,5kW poniesiony przez stronę powodową to 116.253,45zł brutto (94.515,00zł netto + 23% VAT). Pozwany podniósł, że taka też kwota została wskazana w przesłanych do powódki Oświadczeniach z dnia 18 lipca 2018 roku i 07 sierpnia 2018 roku (które to Oświadczenia były efektem ustnego porozumienia zawartego z powódką i z żądaniem zapłaty takiej kwoty od wykonawców masztu pozwany wniósł pozew do Sądu Okręgowego w Katowicach w dniu 25 lipca 2018 roku.

W piśmie tym pozwany wskazał: „Uważamy, iż fakt popełnienia błędów projektowych przy projektowaniu tego masztu jest bezdyskusyjny. „

/dowód: pismo powódki wezwanie do zapłaty k. 43-44, odpowiedź pozwanego na wezwanie do zapłaty k. 45, pismo strony powodowej z dnia 25 lipca 2019 roku k. 48-49, pismo pozwanego z dnia 16 sierpnia 2019 r. k. 50-54)

Pismem z dnia 16 stycznia 2018 roku pozwany (...) sp. z o.o. w C. wezwało wykonawców Przedsiębiorstwo (...) w B. oraz firmę maszt.net J. K. (1) do próby ugodowej poprzez usunięcie przez wzywanych wad dzieła i naprawienia szkody wyrządzonej poprzez wadliwe dzieło poprzez naprawę lub wymianę na nowy uszkodzonego masztu o takich parametrach, które zabezpieczą prawidłowo zamontowaną turbinę wiatrową przed działaniem sił przyrody, a także do zakupu i zamontowania zniszczonej turbiny wiatrowej i zapłaty za utracone korzyści powódki z niewytworzonej energii elektrycznej zgodnie ze sprecyzowanym żądaniem.”

Do zawarcia ugody nie doszło.

/dowód: zawiadanie do próby ugodowej z dnia 16 stycznia 2018 roku k. 27-30/

Na wniosek strony powodowej strona pozwana złożyła do akt instrukcję obsługi w języku angielskim.

Pozwany zarzucając powódce przyczynienie w postaci nie wyłączenia turbiny w obliczu zapowiadanego wiatru opiera się na następującym zapisie z instrukcji, z którego jego zdaniem, miała wynikać konieczność wyłączenia wiatraka, a mianowicie:

„Przełącznik kluczykowy przy falowniku zasilającym służy do zmniejszania prędkości obrotowej generatora poprzez rezystory hamujące. Po zmniejszeniu prędkości obrotowej generatora, generator może być zwarty bezpośrednio przez wyłącznik główny umieszczony na maszcie. Po zwarciu, hamowanie wywołane przez generator jest wystarczająco wysokie, aby zapobiec obrotom wirnika nawet w przypadku silnej burzy. Upewnij się, że wyłącznik główny włącza się wyłącznie w celu zwarcia generatora przy niskiej prędkości obrotowej wirnika - z reguły należy najpierw zwolnić układ za pomocą wyłącznika kluczykowego dostarczonego przy falowniku! W przypadku, gdy hamowanie za pomocą wyłącznika kluczowego falownika jest nieskuteczne, należy spróbować aktywować wyłącznik główny, gdy wiatr na chwilę ustąpi. Jeśli nie jest możliwe doprowadzenie wirnika do niskiej prędkości obrotowej w czasie silnej burzy po maksymalnie 2 minutach hamowania za pomocą wyłącznika głównego, należy wyłączyć wyłącznik z powrotem, aby zapobiec "wybuchowi „generatora.” Spróbuj ponownie spowolnić po postawieniu instalacji do ochłodzenia na 30 minut.”

Powyższy zapis jest w akapicie: Z. działania, (...) zabezpieczające:

„Zasady działania

Łopaty wirnika przymocowane do generatora zamieniają energię kinetyczną pochodzącą z wiatru na energię obrotową. Generator przetwarza tę formę energii na energię elektryczną, która jest doprowadzana do punktu końcowego na wyłączniku głównym poprzez przewód zasilający generatora. Podczas pracy turbiny przewód zasilający jest skręcany co wynika z ustawiania się turbiny do kierunku wiatru i musi być on regularnie odkręcany jeśli turbina nie posiada pierścieniowego układu przeniesienia zasilania. Generator wytwarza zmienne napięcie i zmienną częstotliwość, w zależności od prędkości obrotowej wirnika. Falownik koryguje i zwiększa je, aby ułatwić ich wprowadzenie do podłączonej sieci krajowej/ publicznej/ izolowanej. Ster wskazujący służy do automatycznego ustawiania urządzenia pod wiatr.

(...) zabezpieczające

• W przypadku burzy elektrownia przechyla się do tzw. "pozycji helikoptera" w celu zmniejszenia siły wiatru, a tym samym ograniczenia ilości przechwytywanej energii wiatru. Ten system zwalniający działa również wtedy, gdy do generatora nie został podłączony żaden odbiornik.

- Po osiągnięciu prędkości alarmowej urządzenie jest automatycznie zwalniane przez falownik, która aktywuje rezystor hamujący. Po osiągnięciu prędkości obrotowej niezgodnej z wymaganiami, instalacja jest zwalniana do zatrzymania. Jest to automatycznie resetowane po 2 godzinach.

- Przełącznik kluczykowy przy falowniku zasilającym służy do zmniejszania prędkości obrotowej generatora poprzez rezystory hamujące. Po zmniejszeniu prędkości obrotowej generatora, generator może być zwarty bezpośrednio przez wyłącznik główny umieszczony na maszcie. Po zwarciu, hamowanie wywołane przez generator jest wystarczająco wysokie, aby zapobiec obrotom wirnika nawet w przypadku silnej burzy. Upewnij się, że wyłącznik główny włącza się wyłącznie w celu zwarcia generatora przy niskiej prędkości obrotowej wirnika - z reguły należy najpierw zwolnić układ za pomocą wyłącznika kluczykowego dostarczonego przy falowniku! W przypadku, gdy hamowanie za pomocą wyłącznika kluczykowego falownika jest nieskuteczne, należy spróbować aktywować wyłącznik główny, gdy wiatr na chwilę ustąpi. Jeśli nie jest możliwe doprowadzenie wirnika do niskiej prędkości obrotowej w czasie silnej burzy po maksymalnie 2 minutach hamowania za pomocą wyłącznika głównego, należy wyłączyć wyłącznik z powrotem, aby zapobiec "wybuchowi „generatora.” Spróbuj ponownie spowolnić po postawieniu instalacji do ochłodzenia na 30 minut.”

/dowód: instrukcja instalacji i obsługi elektrowni wiatrowej złożona w języku polskim na wezwanie Sądu k. 276 kropka trzecia, instrukcja instalacji i obsługi elektrowni wiatrowej złożona w języku polskim na wezwanie Sądu k. 272-293/

Zamontowana instalacja nie zawierała wiatromierza ani innych urządzeń pomiarowych.

Kiedy wyrzucało bezpieczniki, syn powódki przekazywał, że na wyświetlaczu pojawia się „błąd”. Syn powódki kontaktował się wówczas z pozwanym, który z kolei komunikował się z Niemcami i pozwany telefonicznie instruiował co trzeba wcisnąć, co trzeba wyłączyć, aby skasować błąd.

/dowód: zeznania powódki A. S. (1) k. 332 verte- 333 verte minuty 00.09.40-00.47.44, zeznania świadków B. S. k. 354-357 minuty i k. 358-360 verte, oraz k. 521-523 minuty 01.22.33-01.38.47, Z. S. k. 523-524 minuty 01.38.47-02.00.23/

Przed Sądem Okręgowym w Katowicach XIV Wydziałem Gospodarczym toczy się obecnie postępowanie sygn. akt (...) z powództwa pozwanego (...) sp. z o.o. o zapłatę. Sądem Okręgowym w Katowicach w sprawie. Do zaprojektowania, wykonania i dla bezpiecznego montażu masztu na którym zostanie w sposób bezpieczny wykonany montaż turbiny wiatrowej 4,5 KW, o budowie kratowej, wolnostojącego z końcem rurowym przed przystąpieniem do wykonania obliczeń statyczno-wytrzymałościowych projektant powinien dysponować kompletnym katalogiem technicznym producenta maszyny, która ma być zamontowana na konstrukcji budowlanej. Powinien ten katalog przeanalizować i ustalić, na jakiej podstawie zostały przyjęte założenia obliczeniowe przez producenta, i w jaki sposób odnoszą się one do warunków krajowych, szczególnie jeśli maszyna pochodzi z innego kraju, lub jest przeznaczona do pracy w innej strefy klimatycznej niż w planowanej lokalizacji. Jeśli obciążenia klimatyczne podane przez producenta (wiatrem, oblodzeniem) różnią się od danych krajowych, to należało je przeliczyć, dostosowując do załączników krajowych obowiązujących norm. W tym celu projektant musi dysponować nie tylko kompletnym katalogiem, ale również normami, na które powołuje się w katalogu technicznym producent Z analizy katalogu technicznego producenta oraz normy PN- (...) -2 wynika, że do zaprojektowania wieży potrzebne są dane dotyczące obciążeń wiatrem w miejscu lokalizacji wiatraka: prędkości wiatru w różnych stadiach pracy turbiny, wymiary turbiny i łopat oraz odległość od osi turbiny do jej połączenia z wieżą. Z normy należy również dobrać właściwy współczynnik bezpieczeństwa obciążeń, uwzględniający niepewności modelu obciążeń, który dla turbin wiatrowych jest odmienny niż dla typowych obciążeń dla budynków. Oprócz tych danych potrzebne są informacje z innych norm europejskich, takie jak poziom oblodzenia, wpływ efektu (...) na wytrzymałość i inne dane, **które nie zostały w ogóle uwzględnione w analizowanym projekcie.**

Próba rzetelnego zaprojektowania wieży bez tych podstawowych danych dotyczących sposobu pracy turbiny, założeń przyjętych przez producenta i znajomości norm, na podstawie których przyjął on te założenia, była skazana na

niepowodzenie. A przekazywanie wartości siły wiatru w sposób ustny, bez ustalenia źródeł tej siły i sposobu oraz miejsca jej przyłożenia, **to przykład kompletnego braku profesjonalizmu.**

Analiza projektu budowlanego i obliczeń w nim zawartych wykazała, że wieża elektrowni wiatrowej nie została zaprojektowana zgodnie z obowiązującymi przepisami, nomami oraz zasadami wiedzy technicznej. Obliczenia statyczno-wytrzymałościowe zostały wykonane w sposób niespójny, z błędami i brakami, bazując na niekompletnych katalogach technicznych, siłach przekazywanych w kuriozalny, ustny sposób, bez ich prawidłowego umiejscowienia i niekompletnych danych pochodzących z pomieszanych w nieprawidłowy sposób kompletach norm.

W projekcie budowlanym brakuje wielu danych koniecznych do wykonania rzetelnych obliczeń statyczno-wytrzymałościowych oraz jakiegokolwiek dokumentacji powykonawczej. (k. 391-392 wnioski końcowe opinii).

Rura była zbyt słaba, powinna mieć większy przekrój i większy wskaźnik wytrzymałości., rura nie powinna być spawana, połączenie powinno być śrubowe. Wykorzystany materiał w postaci aluminium na skutek wysokiej temperatury traci wytrzymałość. O zastosowaniu aluminium biegła dowiedziała się od projektantki. Pękła sama rura w pobliżu spoin, co by potwierdzało, że spawanie właśnie osłabiło przekrój w tym miejscu. Nośność rury została przekroczona o 24%.

/dowód: kserokopie dokumentów akt sprawy sygn. akt(...) pozew o zapłatę k. 33-42, odpis opinii biegłej z zakresu budownictwa - A. S. (2) nadesłany przez Sąd Okręgowy w (...) z załącznikami k. 372-395, załączone przez stronę pozwaną protokoły k. 516- 529, opinia wraz z opiniami uzupełniającymi k. 530-549 i 550-560 oraz opinia ustna k. 525-528)

Nieprawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach wydanym w dniu 12 stycznia 2022 roku w sprawie z powództwa (...) Sp. z o.o. przeciwko podwykonawcom MASZT NET wydanego w sprawie XIV GC 387/18, Sąd oddalił powództwo.

/dowód: notatka służbowa k.566, głos strony pozwanej k. 6276-32/

Sąd dokonał następującej oceny materiału dowodowego:

Sąd postanowił pominąć na podstawie art. 235² par 1 pkt 2 i 5 KPC wnioski pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego k. 68, wniosek o dopuszczenie dowodu zgłoszonego w pkt 6 podpunkt 6,7,8 odpowiedzi na pozew, zeznań świadka R. B. oraz uzupełniających zeznań świadka K. D. jako zmierzających do przedłużenia postępowania, nieistotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Co do wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny projektowania masztów z metali na okoliczność ustalenia „jakie powinny być parametry zaprojektowania spornego masztu”, zdaniem Sądu, nie miał istotnego znaczenia dla rozpoznania tej sprawy a także zmierzał do przedłużenia postępowania. Pozwani podejmowali działania mające na celu przedłużenie niniejszego postępowania licząc na wcześniejsze zakończenie procesu przed Sądem Okręgowym w (...) w sprawie sygn. akt (...).

Fakt wadliwie zaprojektowanego masztu wynika z opinii sporządzonej w sprawie przed Sądem Okręgowym w (...) w sprawie sygn. akt (...), co zresztą jest okolicznością niesporną między stronami, ale zdaniem Sądu fakt ten nie powoduje wyłączenia odpowiedzialności pozwanego, o czym będzie mowa w rozważaniach.

Świadek K. D. (1) już zeznawał w sprawie, zeznaje też w sprawie gospodarczej (k. 519-520) i zeznaje nieco odmiennie, ale zeznaje też, że już nie pamięta faktów i z całą pewnością po tak długim czasie nikt dokładnie nie pamięta wszystkich faktów, a tym bardziej po upływie kolejnego okresu czasu coraz mniej pamięta, a dodatkowe pytania, zmierzają do przedłużenia postępowania, gdy z upływem czasu wynikają pewne nieścisłości.

Sąd nie dał wiary zeznaniom M. T., co do twierdzeń, że powódka otrzymała instrukcję obsługi w języku angielskim, bowiem z zeznań powódki, zeznań świadka Z. S. wynika, że nie otrzymała instrukcji obsługi. Fakt braku przetłumaczonej na język polski instrukcji obsługi potwierdza fakt załączenia do odpowiedzi na pozew instrukcji w języku angielskim, pozwany nie miał tej instrukcji w języku polskim.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w całości.

Na wstępie należy rozważyć jaka umowa strony łączyła czy umowa o dzieło czy umowa o roboty budowlane. W ocenie Sądu była to umowa o roboty budowlane.

Zgodnie z treścią art. 647 KC przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

W świetle art. 647 KC obowiązkiem wykonawcy jest oddanie przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej. Obowiązkiem inwestora jest dokonanie wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót – w szczególności przekazanie terenu budowy i dostarczenie projektu oraz odebranie obiektu i zapłata umówionego wynagrodzenia.

Kryterium rozróżnienia umowy o dzieło i umowy o roboty budowlane jest ocena, czy realizowana inwestycja ma charakter obiektu budowlanego w rozumieniu art. 647 KC. Trzeba jednak zaznaczyć, że rozróżnienie między umową o dzieło a umową o roboty budowlane nie jest dokonywane na podstawie prostej oceny obowiązków po stronie wykonawcy, lecz na podstawie zaistnienia swoistej konstrukcji kształtującej prawa i obowiązki stron umowy w sposób charakterystyczny dla współdziałania w toku robót budowlanych. Istotnym elementem umowy o roboty budowlane jest, dająca się wyinterpretować z art. 647 KC, szczególna postać współdziałania inwestora z wykonawcą w zakresie przygotowania i wykonania przedmiotu świadczenia, przejawiająca się w dostarczeniu projektu i przekazaniu terenu budowy.

Przedmiotem spornej umowy było wykonanie obiektu budowlanego w rozumieniu Prawa Budowlanego, był przekazany teren budowy, był wykonany projekt budowlany, było wydane pozwolenie na budowę, był odbiór obiektu.

Również z odpisu opinii biegłej z zakresu budownictwa - A. S. (2) nadesłanego przez Sąd Okręgowy w K. (...) sporządzonej w sprawie sygn. akt(...) wynika, że jest to obiekt budowlany, biegła wprost powołuje się na przepis art. 647 KC.

W pierwszej kolejności rozważyć należy zarzut strony pozwanej przedawnienia roszczenia. W ocenie Sądu jest on niezasadny.

Roszczenia wynikające z umowy o roboty budowlane przedawniają się w terminach ogólnych unormowanych w art. 118 KC. Przedawnienie następuje z upływem 3 lat od daty ich wymagalności, jeżeli roszczenie związane jest z prowadzeniem działalności gospodarczej (co jest regułą zwłaszcza w odniesieniu do roszczeń wykonawcy), jeśli zaś takiego związku nie ma – wówczas z upływem 6 lat. Przepis art. 656 § 1 KC nie stanowi bowiem podstawy prawnej odpowiedniego stosowania do roszczeń wynikających z umowy o roboty budowlane art. 646 KC [tak trafnie uchw. SN(7) z 11.1.2002 r., III CZP 63/01, OSP 2002, Nr 10, poz. 125, z glosą J.A. S. i E. Z., s. 481–486].

W przypadku roszczeń o zapłatę odszkodowania z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, termin przedawnienia rozpoczyna swój bieg od dnia wystąpienia szkody pozostającej w związku przyczynowym z tym zdarzeniem (uchw. SN z 22.11.2013 r., III CZP 72/13, L.). Zobowiązania odszkodowawcze mają charakter

bezterminowy. Do hipotetycznej wymagalności roszczenia odszkodowawczego, o której mowa w art. 120 § 1 zd. 2 KC, konieczne jest zaistnienie przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, tj. zdarzenia wywołującego szkodę, szkody oraz adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy szkodą a zdarzeniem ją wywołującym. Niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania stanowi naruszenie zobowiązania, a dopiero naruszenie zobowiązania prowadzi do powstania szkody. Z kolei powstanie szkody jest warunkiem wezwania do wykonania zobowiązania odszkodowawczego, albowiem w braku szkody byłoby ono bezpodstawne.

Sąd podzielił pogląd Sądu Apelacyjnego w Białymstoku wyrażony w wyroku z dnia 3 lutego 2000 r. w sprawie I ACa 14/00, w myśl którego (...)Wykładnia gramatyczna art. 656 § 1 KC daje podstawę do wyciągnięcia wniosku, że **termin przedawnienia przewidziany w art. 646 KC, nie ma zastosowania do umów o roboty budowlane**, w tym również i przy dochodzeniu roszczeń taksatywnie w nim wymienionych.(...)

Art. 656 § 1 KC wymienia enumeratywnie sytuacje faktyczne, do których stosuje się "odpowiednio" przepisy o umowie o dzieło.

Układ tego artykułu nie pozwala na rozszerzającą jego wykładnię, a więc stosowanie przepisów o umowie o dzieło do kwestii w nim wymienionych. Wykładnia gramatyczna art. 656 § 1 KC, a ma ona pierwszeństwo przed wykładnią systemową i celowościową, które to stosowane posiłkowo w sytuacji, gdy wykładnia literalna zawodzi, bowiem prowadzi do wniosków niejednoznacznych i nie dających się pogodzić z racjonalnym działaniem ustawodawcy, daje podstawę do wyciągnięcia wniosku, że termin przedawnienia przewidziany w art. 646 KC, nie ma zastosowania do umów o roboty budowlane, w tym również i przy dochodzeniu roszczeń taksatywnie w nim wymienionych.

Art. 118 KC przewiduje określone terminy przedawnienia, o ile przepis szczególny nie stanowi inaczej. Niewątpliwie art. 646 KC jest przepisem szczególnym w rozumieniu art. 118 KC, ale jest stosowany do umowy o dzieło. Szczegółność jego nie może być jednak interpretowana rozszerzająco, to jest nie może on być subsumowany do stanów faktycznych nim nie przewidzianych. Umowa o roboty budowlane jest odrębną umową nazwaną i przepisy jej dotyczące nie zawierają własnej regulacji w zakresie przedawnienia roszczenia o wynagrodzenie za wykonane roboty, jak i nie dają podstawy do zastosowania art. 646 KC. Istota przedawnienia sprzeciwia się możliwości stosowania interpretacji rozszerzającej w zakresie terminów wymienionych "przepisami szczególnymi".

Powódka jest konsumentem, zatem termin przedawnienia jest 6 letni.

Zatem nie doszło do przedawnienia roszczeń powoda.

Nawet gdyby przyjąć, że mamy do czynienia z umową o dzieło (z czym Sąd rozpoznający sprawę się nie zgadza) to w świetle oświadczeń strony pozwanej, uzgodnień dokonanych między stronami dotyczących oczekiwania z wypłatą odszkodowania do czasu rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Katowicach powoływanie się przez pozwanego na przedawnienie byłoby niezgodne z zasadami współżycia społecznego.

W dniu 18 stycznia 2017 roku nastąpił odbiór instalacji fotowoltaicznej i turbiny wiatrowej.

Szkoda wystąpiła w dniu **5 października 2017 roku**, na skutek złamania się maszty z i upadku turbiny z powodu wadliwej konstrukcji tego maszty. Powódka zgłosiła szkodę pozwanemu w dniu **06.10.2017 roku**. Termin przedawnienia rozpoczyna swój bieg od dnia wystąpienia szkody pozostającej w związku przyczynowym z tym zdarzeniem, a więc upłynąłby on 05.10.2023 roku, a pozew został nadany w placówce operatora publicznego 07 października 2019 roku.

W przypadku gdy roboty budowlane zostały wykonane wadliwie, inwestor może realizować uprawnienia wynikające z rękojmi (obecnie art. 638 w zw. z art. 656). Może również dochodzić roszczeń odszkodowawczych na zasadach ogólnych (art. 471). analizowanej sprawie powódka dochodzi roszczeń na podstawie art. 471 KC.

W myśl art. 471 KC Dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego pozwany wykonał wadliwie maszt i na skutek złamania się masztu została uszkodzona turbina.

Tą okoliczność pozwany przyznawał od samego początku powstania szkody, aż do odpowiedzi na wezwanie powódki do zapłaty odszkodowania. Pozwany przyznał te fakty w zawezwaniu do próby ugodowej, w pozwie przeciwko podwykonawcom.

Przed Sądem Okręgowym w (...) XIV Wydziałem Gospodarczym toczy się obecnie postępowanie sygn. akt (...) z powództwa pozwanego (...) sp. z o.o. o zapłatę przeciwko podwykonawcom i projektantce.

Z opinii biegłej z zakresu budownictwa - A. S. (2) sporządzonej na potrzeby sprawy Sądu Okręgowego w (...) sygn. akt (...) wynika, że do zaprojektowania, wykonania i dla bezpiecznego montażu masztu na którym zostanie w sposób bezpieczny wykonany montaż turbiny wiatrowej 4,5 KW, o budowie kratowej, wolnostojącego z końcem rurowym przed przystąpieniem do wykonania obliczeń statyczno-wytrzymałościowych projektant powinien dysponować kompletnym katalogiem technicznym producenta maszyny, która ma być zamontowana na konstrukcji budowlanej. Powinien ten katalog przeanalizować i ustalić, na jakiej podstawie zostały przyjęte założenia obliczeniowe przez producenta, i w jaki sposób odnoszą się one do warunków krajowych, szczególnie jeśli maszyna pochodzi z innego kraju, lub jest przeznaczona do pracy w innej strefy klimatycznej niż w planowanej lokalizacji. Jeśli obciążenia klimatyczne podane przez producenta (wiatrem, oblodzeniem) różnią się od danych krajowych, to należało je przeliczyć, dostosowując do załączników krajowych obowiązujących norm. W tym celu projektant musi dysponować nie tylko kompletnym katalogiem, ale również normami, na które powołuje się w katalogu technicznym producent Z analizy katalogu technicznego producenta oraz normy PN- (...) -2 wynika, że do zaprojektowania wieży potrzebne są dane dotyczące obciążeń wiatrem w miejscu lokalizacji wiatraka: prędkości wiatru w różnych stadiach pracy turbiny, wymiary turbiny i łopat oraz odległość od osi turbiny do jej połączenia z wieżą. Z normy należy również dobrać właściwy współczynnik bezpieczeństwa obciążeń, uwzględniający niepewności modelu obciążeń, który dla turbin wiatrowych jest odmienny niż dla typowych obciążeń dla budynków. Oprócz tych danych potrzebne są informacje z innych norm europejskich, takie jak poziom oblodzenia, wpływ efektu (...) na wytrzymałość i inne dane, które nie zostały w ogóle uwzględnione w analizowanym projekcie.

Próba rzetelnego zaprojektowania wieży bez tych podstawowych danych dotyczących sposobu pracy turbiny, założeń przyjętych przez producenta i znajomości norm, na podstawie których przyjął on te założenia, była skazana na niepowodzenie. A przekazywanie wartości siły wiatru w sposób ustny, bez ustalenia źródeł tej siły i sposobu oraz miejsca jej przyłożenia, to przykład kompletnego braku profesjonalizmu.

Analiza projektu budowlanego i obliczeń w nim zawartych wykazała, że wieża elektrowni wiatrowej nie została zaprojektowana zgodnie z obowiązującymi przepisami, normami oraz zasadami wiedzy technicznej. Obliczenia statyczno-wytrzymałościowe zostały wykonane w sposób niespójny, z błędami i brakami, bazując na niekompletnych katalogach technicznych, siłach przekazywanych w kuriozalny, ustny sposób, bez ich prawidłowego umiejscowienia i niekompletnych danych pochodzących z pomieszanych w nieprawidłowy sposób kompletach norm.

W projekcie budowlanym brakuje wielu danych koniecznych do wykonania rzetelnych obliczeń statyczno-wytrzymałościowych oraz jakiegokolwiek dokumentacji powykonawczej. Rura była zbyt słaba, powinna mieć większy przekrój i większy wskaźnik wytrzymałości., rura nie powinna być spawana, połączenie powinno być śrubowe. Wykorzystany materiał w postaci aluminium na skutek wysokiej temperatury traci wytrzymałość. O zastosowaniu aluminium biegła dowiedziała się od projektantki. Pękła sama rura w pobliżu spoin, co by potwierdzało, że spawanie właśnie osłabiło przekrój w tym miejscu. Nośność rury została przekroczona o 24%.

Skutkiem nienależytego wykonania zobowiązania przez pozwanego jest powstanie szkody po stronie powodowej.

Sam pozwany w piśmie z dnia 16 sierpnia 2019 r. (k. 50-54) przyznaje, że strona powodowa poniosła szkodę w kwocie 116.253,45zł (94.515,00zł netto + 23% VAT=116.253,45zł brutto). Pozwany podniósł, że według pozwanego i obliczeń pozwanego koszt instalacji turbiny wiatrowej A. 4,5k to kwota 116.253,45zł. Taka też kwota została wskazana w przesłanych do powódki Oświadczeniach z dnia 18 lipca 2018 roku i 07 sierpnia 2018 roku (które to Oświadczenia były efektem ustnego porozumienia zawartego z powódką i z żądaniem zapłaty takiej kwoty od wykonawców masztu pozwany wniósł pozew do Sądu Okręgowego w (...) w dniu 25 lipca 2018 roku. W piśmie z dnia 16 sierpnia 2019 r. (k. 50-54) pozwany też wskazał: „Uważamy, iż fakt popełnienia błędów projektowych przy projektowaniu tego masztu jest bezdyskusyjny..”

Oprócz wskazanych powyżej przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej dłużnika, tj.: 1) niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, którego skutkiem jest 2) powstanie szkody w majątku lub interesach dłużnika, konieczne jest wykazanie pomiędzy nimi 3) adekwatnego związku przyczynowego – art. 361 § 1 KC.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że istnieje związek przyczynowy pomiędzy szkodą powódki a nienależytym wykonaniem umowy przez pozwanego. Gdyby konstrukcja masztu została prawidłowo zaprojektowana nie doszłoby do jego złamania i upadku i rozbicia turbiny.

Pozwany powoływał się na wyłączenie swojej odpowiedzialności z uwagi na brak winy w wyborze podwykonawcy oraz w wyborze projektanta, którym zlecił sporządzenie projektu budowlanego a następnie jego wykonanie.

W ocenie Sądu nie stosuje się art. 429 KC przy odpowiedzialności kontraktowej, bowiem to wyłączenie odpowiedzialności przez brak winy w wyborze dotyczy wyłącznie odpowiedzialności deliktowej. A poza tym z całą pewnością pozwany ponosi winę za wybór podwykonawcy i projektanta, bowiem już z opinii biegłej w sprawie SO w (...) wynika, że projekt dotknięty był brakiem profesjonalizmu. Należy podkreślić, iż umowa nie dopuszczała realizacji obiektu przez podwykonawcę, powódka nie wyraziła zgody na podwykonawcę. Sam P. K. (k.474) będąc przy montażu powiedział, że zbudowałby grubszy maszt, a więc „na gołe oko” było widać, że maszt jest nieprawidłowy.

Oprócz trzech pierwszych, mających ogólniejsze zastosowanie najistotniejszą jest możliwość postawienia dłużnikowi zarzutu naruszenia należytej staranności. Tradycyjny pogląd nakazuje przyjmować, że naruszenie owej staranności wymaganej od dłużnika spełniającego świadczenie to nic innego jak możliwość postawienia mu zarzutu zawinienia, w formie niedbalstwa. Jeżeli zakres odpowiedzialności dłużnika nie jest zmodyfikowany przez ustawę (por. np. art. 846 KC), umowę lub inną czynność prawną, to okolicznością, za którą dłużnik jest odpowiedzialny, jest niezachowanie przez niego należytej staranności (zgodnie z brzmieniem art. 472 KC).

Nie ulega żadnej wątpliwości, że pozwany nie zachował należytej staranności przy wykonywaniu robót budowlanych objętych umową w postaci elektrowni wiatrowej. Maszt był wadliwy od samego początku i uległ uszkodzeniu.

Pozwany zarzucił powódce przyczynienie się do powstania szkody dopiero po wniesieniu przez powódkę powództwa, pozwany zarzucił przyczynienie się w postaci nie wyłączenia turbiny w obliczu zapowiadanego wiatru, a stawiając taki zarzut opiera się na następującym zapisie z instrukcji, z którego jego zdaniem, miała wynikać konieczność wyłączenia wiatraka, a mianowicie:

„Przełącznik kluczykowy przy falowniku zasilającym służy do zmniejszania prędkości obrotowej generatora poprzez rezystory hamujące. Po zmniejszeniu prędkości obrotowej generatora, generator może być zwarty bezpośrednio przez wyłącznik główny umieszczony na maszcie. Po zwarceniu, hamowanie wywołane przez generator jest wystarczająco wysokie, aby zapobiec obrotom wirnika nawet w przypadku silnej burzy. Upewnij się, że wyłącznik główny włącza się wyłącznie w celu zwarcia generatora przy niskiej prędkości obrotowej wirnika - z reguły należy najpierw zwolnić układ za pomocą wyłącznika kluczykowego dostarczonego przy falowniku! W przypadku, gdy hamowanie za pomocą wyłącznika kluczykowego falownika jest nieskuteczne, należy spróbować aktywować wyłącznik główny, gdy wiatr na chwilę ustąpi. Jeśli nie jest możliwe doprowadzenie wirnika do niskiej prędkości obrotowej w czasie silnej burzy

po maksymalnie 2 minutach hamowania za pomocą wyłącznika głównego, należy wyłączyć wyłącznik z powrotem, aby zapobiec "wybuchowi „generatora.” Spróbuj ponownie spowolnić po postawieniu instalacji do ochłodzenia na 30 minut.”

Powyższy zapis jest w akapicie: Z. działania, (...) zabezpieczające.

Nie ulega wątpliwości i strona powodowa nie kwestionuje, że tego dnia był silniejszy wiatr, ale nie poczynił on żadnych szkód u sąsiadów, nie pozrywał dachu.

Jak wynika z powyższego zapisu nie da się z niego wyczytać przez laika konieczności wyłączania ręcznego wiatraka przy silniejszym wietrze. Sąd po przeczytaniu instrukcji nie wiedział z którego zapisu ma wynikać konieczność ręcznego wyłączania turbiny. Ponadto powódka tej instrukcji nie otrzymała. Co więcej tej instrukcji w języku polskim nie miał nawet pozwany. Została ona przetłumaczona dopiero na żądanie pełn. powoda w niniejszej sprawie. Poza tym pozwany zeznał, że należało obserwować elektrownię wiatrową i kiedy się pochylała wyłączać ręcznie, gdy powódka i jej mąż zamieszkują i pracują zagranicą, o czy pozwany wiedział, co sam przyznał. Powódka zeznała iż potrzebowała elektrownię wiatrową bezobsługową z uwagi na niezamieszkiwanie w Polsce. Poza tym turbina posiadała automatyczne zabezpieczenia w postaci przechyłania się, zwalniania pracy. Turbina się rozbiła przez upadek z 18 metrów i czego przyczyną był niedostosowany do elektrowni maszt, źle zaprojektowany i źle wykonany, a nie samo nie wyłączenie turbiny.

A więc nie można przypisać powódce jakiegokolwiek winy a tym samym przyczynienie się do powstania szkody. A nawet samo ustalenie przyczynienia się w jakimś stopniu do powstania szkody nie powoduje automatycznie konieczności obniżenia odszkodowania.

Odsetki Sąd zasądził zgodnie z żądaniem od dnia wniesienia pozwu, powód już przed wniesieniem powództwa wezwał stronę pozwaną do zapłaty spornego odszkodowania.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 KPC zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy i obciążył w całości stronę pozwaną kosztami procesu, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym i opłata od pełnomocnictwa oraz opłata od pozwu.

Sędzia Dorota Krawczyk

Z/ odpis uzasadnienie doręczyć pełnomocnikowi pozwanego.